

## N:o 84.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 27 april 1904.

— — — — Andra Kammaren — 27 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående förbud mot all utskänkning af öl å arméns lägerplatser äfvensom inom arméns och flottans samt kustartilleriets kasernområden.*

(Första Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 1) utlåtande n:o 7.)

(Andra Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 2) utlåtande n:o 15.)

## Till Konungen.

Sedan Eders Kungl. Maj:t, med anledning af en utaf Riksdagen år 1902 till Eders Kungl. Maj:t aflåten skrifvelse, utfärdat bestämmelser, hvarigenom utskänkningen af öl i marketenterierna vid såväl armén som flottan i viss mån inskränkts samt utskänkningen af vin och porter blifvit helt och hållet förbjuden, har i särskilda under innevarande riksmöte väckta motioner föreslagits, att förbud måtte utfärdas mot all ölutskänkning å arméns lägerplatser äfvensom inom arméns och flottans samt kustartilleriets kasernområden.

Frågan om förbud för ölutskänkning å lägerplatser och inom kasernområden var å bane äfven vid 1903 års riksdag, och det samma år församlade kyrkomötet har i skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t uttalat sin

anslutning till yrkandet på ett sådant förbud. Att också borttagandet af ölutskänknigen från lägerplatser och kasernområden utgör ett allvarligt önskemål och ett bestämdt kraf af en öfverväldigande folkopinion inom vårt land, därom kan, enligt Riksdagen åsikt, intet tvifvel råda efter de starka, för att icke säga enhälliga, meningsyttringar, som gång efter annan afgifvits till förmån för denna synnerligen viktiga reform. Dess trängande beskaffenhet lär ej heller tåla något uppskof, om icke det rådande missnöjet med den nuvarande ordningen skall öfvergå på själfva försvarssaken.

Ett ytterligare stöd för ölets fullständiga bannlysning från lägerplatserna måste anses ligga däri, att den värnpliktiga ungdomen själf flerstädes med alltjämt ökad styrka begärt borttagande af den frestelse, som den funnit ligga i ölets befintlighet i marketenterierna. De välgrundade önsknigar, som sålunda frankommit från de närmast intresserade, liksom äfven från dessas målsmän, synes det vara de militära myndigheternas plikt att tillmötesgå.

Härtill kommer, att dagligt användande af öl icke bör intränga i alla hem inom vårt land, fattiga såväl som rika, samt där tillkämpa sig ett sådant herravälde, att ölet blifver för hela vårt folk en verklig nödvändighetsvara. Ännu äro de flesta värnpliktige utgångna från hem, där öl alldeles icke användes eller åtminstone ingalunda blifvit infördt till dagligt bruk. Därigenom att öl utskänkes å lägerplatser och inom kasernområden blifva emellertid dessa värnpliktige lätt under de numera långvariga vapenöfningarna förledda att dagligen förtära öl och såmedelst förvärfa en dem hela lifvet följande vana, som, äfven om densamma ej blifver fördärfbringande, likväl medför utgifter, hvilka kunde sparas för nyttigare ändamål.

Från militärt håll har stundom gjorts den invändningen mot den nu ifrågasatta reformen, att ölets borttagande från marketenterierna skulle komma att medföra en ökning af fylleriförseelserna, enär beväringssynglingarna i sådant fall lätt förleddes att berusa sig, då de på permission befunne sig utom lägerplatsen. Men oafsedt att de kommunala myndigheterna sannolikt på de flesta ställen, åtminstone på landsbygden, äga medel i sin hand att hindra ölutskänknigen i närheten af sådan plats, vore dock, enligt Riksdagens mening, en dylik till äfventyrs i början inträffande ökning af fylleriförseelser i själfva verket äfven i städerna mer skenbar än verklig. Ty med den nuvarande ordningen kommer — företrädesvis i de fall, då marketenteriet är beläget inom kasernområde — den verkliga siffran af fylleriförseelser icke i dagen, utan blifver, i större eller mindre grad, fördold för vederbörande. Men sådant är förvisso farligare, än om de ifrågavarande öfverträdelserna komma i öppen dag och blifva

besträffade, låt vara att detta till en början på garnisonsorter sker i ett något större antal fall än för närvarande.

En annan invändning, som från samma håll gjorts gällande i fråga om ett fullständigt förbud mot öltskänkning, särskildt å lägerplatserna, är den, att därigenom skulle i stället insmugglandet af spirituosa genom de civila personer, som besöka lägren, främjas och ökas. Denna invändning må i viss mån anses berättigad. Det är dock att märka, att dylik insmuggling i de allra flesta fall afser brännvin eller annan starkare spirituosa, enär det naturligen möter större svårigheter att insmuggla öl i mera betydande kvantiteter. Därtill kommer, att olofligt införande af spritdrycker bland manskapet tyvärr redan nu, oaktadt tillgången till öl å marketenterierna, säkerligen ganska ofta äger rum. Riksdagen håller fördenskull före, att, därest gällande lagbestämmelser icke skulle lämna medel i händerna på vederbörande kommunala myndigheter att förhindra dylikt, så bör man på lagstiftningens väg söka råda bot på sådana missförhållanden. Och skulle ingenting annat hjälpa, borde ju den utvägen finnas, att de militära myndigheterna genom ett noggrannare öfvervakande af de civila personer, som besöka lägerplatserna, förekomma ifrågavarande insmuggling. Riksdagen anser således, att nu omförmälda invändning icke bör tillmätas någon afgörande betydelse.

I hufvudsak samma skäl, som anförts för öltskänkningens borttagande från kaserner och lägerplatser, gälla naturligen i fråga om förbud mot försäljning af öl vid flottans och kustartilleriets marketentier.

Riksdagen, som finner den nu ifrågasatta reformen i hög grad behjertansvärd och är öfvertygad, att ölförsäljningens borttagande från såväl arméns som flottans förläggingsområden skall komma att medföra i öfvervägande grad lyckliga följder, får fördenskull anhålla, det Eders Kungl. Maj:t täcktes meddela förbud mot all utskänkning af öl å arméns lägerplatser äfvensom inom arméns och flottans samt kustartilleriets kasernområden.

Stockholm den 27 april 1904.

Med undersåtlig vördnad.

---